

УНІВЕРСИТЕТ «КРОК»**Навчально-науковий інститут менеджменту та освіти дорослих****Кафедра управлінських технологій****Кабанцева Анастасія Сергіївна**УДК 005.5:658.7**Кваліфікаційна робота****На тему: «Управління постачанням матеріальних ресурсів компанії»****Спеціальність: 073 «Менеджмент»****Освітня програма: «Комерційна логістика»**

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Кваліфікаційна робота містить результати власних доробок. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Кабанцева А.С.

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник (консультант)

Кириченко Оксана Сергіївнадоктор економічних наук, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПОСТАЧАННЯМ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ КОМПАНІЇ...	7
1.1. Теоретичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням	7
1.2. Види та характеристика матеріальних ресурсів на підприємств	10
1.3. Особливості та сучасні тенденції процесу управління постачанням матеріальних ресурсів.....	14
Висновки до розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ І ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ ПОСТАЧАННЯ ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ	21
2.1. Аналіз процесів постачання ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”.....	21
2.2. Основні сегменти структури постачання ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКОГО ЗАВОДУ ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”.....	24
2.3. Діагностування бізнес-процесів постачання ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”	27
Висновки до розділу 2.....	32
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ПОСТАЧАННЯМ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ КОМПАНІЇ ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”	35
3.1. Напрями управління постачанням матеріальних ресурсів компанії ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”.....	35

3.2. Впровадження бізнес-процесів управління постачання матеріальних ресурсів ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”	39
3.3. Економічне обґрунтування впровадженням заходів з удосконалення управління постачанням матеріальних ресурсів компанії ТОВ “БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ”.....	44
Висновки до розділу 3.....	48
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

Актуальність теми управління постачанням матеріальних ресурсів компанії полягає в тому, що цей процес є ключовим для успішної діяльності будь-якої організації. Ефективне управління постачанням матеріальних ресурсів дозволяє забезпечувати стабільну роботу компанії, знижувати витрати на виробництво та підвищувати її конкурентоспроможність на ринку.

Саме тому метою даної кваліфікаційної роботи постало дослідження особливостей управління постачанням матеріальних ресурсів компанії та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності цього процесу.

Постачання матеріальних ресурсів – це процес забезпечення підприємства всіма необхідними видами ресурсів у встановлені терміни та в кількостях, необхідних для нормальної роботи. Рівномірний, ритмічний випуск готової продукції, її якість та ефективність роботи підприємства багато в чому залежать від організації своєчасного надходження матеріальних ресурсів у необхідній кількості, певній якості та асортименті.

Аналіз останніх наукових досліджень. Проблематика стратегічного планування діяльності підприємств знайшла своє відображення і обґрунтування у наукових працях багатьох українських та зарубіжних вчених: А. Бойко, І. Григорчук, В. Зислого, Т. Іваненко, Т. Клименко, О. Коваленко, О. І. Ткаченко, Третьякової, О. Тридід, Н. Тюріна, Л. Харсун, Ю. Овчаренко Є. Крикавського, Л. Кириченко, М. Риженкового, Я. Олійника, І. Шапран, І. Шевченка, В. Яремчука, А. Яценко, О. Яреми, Ю. Євдокимова, , та інших науковців.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методичних засад та напрацювання практичних рекомендацій щодо управління постачанням матеріальних ресурсів компанії та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети були сформульовані такі **завдання кваліфікаційної роботи:**

- дослідження теоретичних аспектів управління постачанням матеріальних ресурсів;
- аналіз сучасного стану управління постачанням матеріальних ресурсів в обраній компанії;
- визначення проблем та розробка рекомендацій щодо їх вирішення;
- розробка практичних рекомендацій з удосконалення управління постачанням матеріальних ресурсів компанії;
- розробка пропозицій щодо подальшого вдосконалення процесу постачання матеріальних ресурсів компанії на основі отриманих результатів та аналізу змін в зовнішньому середовищі.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес управління постачанням матеріальних ресурсів компанії.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є управління постачанням матеріальних ресурсів компанії.

Методи дослідження. При написанні роботи сприяли наступні методи дослідження: було проведено систематичний аналіз наукових джерел, академічних статей, книг та інших джерел, що стосуються управління постачанням матеріальних ресурсів компаній. Цей аналіз дозволив отримати теоретичну базу та визначити основні концепції та методи управління постачанням. Емпіричні дослідження: Було проведено детальне дослідження стану управління постачанням матеріальних ресурсів у вибраній компанії. Це включало аналіз внутрішніх документів, спостереження за процесами постачання, інтерв'ю зі співробітниками та аналіз статистичних даних. Отримані дані були піддані обробці та аналізу з використанням статистичних методів та квалітативного дослідження. Додатково було застосовано метод синтезу та системного аналізу, комплексний підхід, процесний підхід, статистично-економічний аналіз, порівняння, коефіцієнтний аналіз, індексний метод, та метод узагальнення.

Інформаційна база для написання кваліфікаційної роботи включала аналіз академічних джерел, таких як раховані статті, книги та наукові публікації,

пов'язані з управлінням ланцюгами постачання та матеріальними ресурсами компаній. Ці джерела допомогли у розумінні теоретичних аспектів управління постачанням та надали базові поняття та підходи до даної теми.

Наукова новизна дослідження полягає у аналізі управління постачанням матеріальних ресурсів компанії, який брахує унікальні аспекти цього процесу, зокрема його вплив на ефективність та конкурентоспроможність організації. Дослідження базується на теоретичних основах управління ланцюгом постачання та матеріальними ресурсами. Аналізуються актуальні концепції, методи та моделі, що сприяють розвитку нових підходів до управління. Результати дослідження надають практичні рекомендації щодо підвищення ефективності управління постачанням матеріальних ресурсів компанії. Ці рекомендації базуються на аналізі сучасного стану, виявленні проблем та пропозиції щодо подальшого вдосконалення процесу.

Структура та обсяг роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Робота містить 15 таблиць, 9 рисунків, 45 літературних джерела та додатки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПОСТАЧАННЯМ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ КОМПАНІЇ

1.1. Теоретичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням

Ефективне управління матеріально-технічними ресурсами є важливою складовою успіху будь-якої сучасної організації та необхідне для успішної діяльності будь-якого підприємства. Наразі зростає інтерес до теорії та практики управління матеріально-технічним постачанням, а також до розробки різних підходів і методів удосконалення цих процесів, а отже потребує дослідження.

Відповідно до Клименко, Пономаренко (2012), матеріально-технічне постачання – це комплекс організаційно-економічних і технічних заходів, спрямованих на забезпечення необхідними матеріальними ресурсами безперебійної роботи підприємства. Це включає не тільки закупівлю сировини та матеріалів, але й їх зберігання, транспортування та розподіл до відповідних підрозділів компанії[5].

На думку українських вчених, таких як Г. Струтинська та С. Мисловська (2012), ефективне управління матеріально-технічним постачанням передбачає низку процесів, включаючи закупівлю, логістику, зберігання та розподіл. Ці процеси є взаємозалежними, і ними необхідно ретельно керувати, щоб гарантувати ефективне та результативне задоволення матеріальних потреб організації[13].

Одним із основних принципів управління матеріально-технічним постачанням є розробка оптимальної стратегії постачання. Це передбачає вибір найбільш підходящих постачальників і обговорення вигідних умов співпраці, а також забезпечення своєчасної доставки товарів і послуг. Ефективна стратегія поставок повинна враховувати потреби компанії, а також зовнішні фактори, такі як тенденції ринку, економічні умови та зміни в законодавстві.

Іншим істотним принципом логістичного менеджменту є використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. За словами Євдокимова (2013), впровадження інформаційних систем управління матеріально-технічним постачанням дозволяє істотно підвищити ефективність і точність цих процесів. Ці системи можуть надавати інформацію в режимі реального часу про рівень запасів, графіки доставки та продуктивність постачальника, що дозволяє краще приймати рішення та розподіляти ресурси[17].

Крім того, управління логістикою вимагає налагодження ефективних відносин з постачальниками. Це передбачає не лише вибір відповідних постачальників, але й побудову та підтримку довгострокових партнерських відносин, заснованих на довірі, взаємній повазі та спільних цілях. За словами Третьякової (2017), ефективна комунікація та співпраця з постачальниками може призвести до економії коштів, підвищення якості товарів і послуг і зниження ризиків, пов'язаних із перебоями в постачанні[16].

Таким чином, ефективне управління матеріально-технічним постачанням вимагає реалізації оптимальної стратегії постачання, використання сучасних інформаційних технологій, налагодження ефективних відносин з постачальниками. Ці принципи повинні бути інтегровані в загальну систему управління підприємством для забезпечення ефективного та сталого використання матеріальних ресурсів.

Управління матеріально-технічним постачанням є невід'ємною функцією будь-якої компанії, яка займається виробництвом і розподілом товарів. Це передбачає придбання матеріалів, товарів і послуг, необхідних для діяльності компанії. Ефективне управління матеріально-технічним постачанням має вирішальне значення для безперебійного функціонування діяльності компанії та збереження конкурентної переваги на ринку.

Процес управління матеріально-технічним постачанням можна розділити на два основних підходи: централізований і децентралізований. За централізованого підходу вся діяльність із закупівель здійснюється одним відділом, тоді як за децентралізованого підходу кожен відділ відповідає за свої

закупівлі. Згідно з Овчаренко (2016), вибір підходу залежить від різних факторів, включаючи розмір, структуру та складність компанії, а також характер необхідних матеріалів і послуг[12].

Ще одним важливим аспектом управління матеріально-технічним постачанням є оптимізація всього ланцюга поставок. Це передбачає ретельне планування та координацію всієї діяльності від початкової закупівлі сировини до кінцевої доставки готової продукції клієнтам. Оптимізація ланцюга постачання допомагає мінімізувати відходи, зменшити витрати та підвищити загальну ефективність організації.

В останні роки технології відіграють все більшу роль в управлінні матеріально-технічним постачанням. За словами Ткаченко (2014), використання технологій може допомогти компаніям оптимізувати ланцюг поставок і знизити витрати. Наприклад, використання електронних систем закупівель може оптимізувати процес закупівель і скоротити паперову роботу, тоді як програмне забезпечення для управління запасами може допомогти компаніям відстежувати рівень запасів і зменшувати брак запасів[15].

Підсумовуючи, управління матеріально-технічним забезпеченням – це складний процес, який вимагає ретельного планування, координації та управління. Ефективне управління матеріально-технічним постачанням може допомогти підприємствам знизити витрати, підвищити ефективність і зберегти конкурентну перевагу на ринку.

В підсумку, теоретичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням є основою для розуміння та впровадження ефективних стратегій і методів у практику управління постачанням компанії. Цей процес включає ретельне планування, координацію та управління різними аспектами постачання матеріальних ресурсів.

Ефективне управління матеріально-технічним постачанням може призвести до зниження витрат, підвищення ефективності та збереження конкурентної переваги на ринку. Для досягнення успіху у цій галузі, компанії

повинні розглядати управління запасами, вибір постачальників, контроль якості, планування виробництва, логістику та інші ключові аспекти.

Розробка ефективних систем управління запасами, використання сучасних інформаційних технологій, стратегічне співробітництво з постачальниками та розробка систем контролю якості є важливими елементами управління постачанням. Крім того, дослідження ризиків, екологічної сталості, етичного управління та впровадження інноваційних технологій також мають велике значення[45].

Теоретичні основи управління постачанням надають підприємствам необхідні знання, методи та інструменти для ефективного управління їх матеріально-технічним забезпеченням. Ці основи включають такі поняття і підходи, як логістика, ланцюжок постачання, управління ризиками, стратегічне планування, технології інформаційних систем та інші.

Загальною метою управління матеріально-технічним забезпеченням є забезпечення належного рівня запасів, якості і надійності постачання, оптимізація витрат і забезпечення високої клієнтської задоволеності[1]. Використання теоретичних основ управління постачанням допомагає підприємствам досягти цих цілей і зберегти конкурентну перевагу на динамічному ринковому середовищі.

1.2 Види та характеристика матеріальних ресурсів підприємства

Матеріальні ресурси є однією з найважливіших складових виробничого процесу, оскільки вони необхідні для створення товарів або надання послуг. На думку українських дослідників, таких як Клименко та Пономаренко (2012), матеріальні ресурси – це матеріальні активи, які можуть бути використані у процесі виробництва, такі як сировина, комплектуючі та обладнання[5].

Існує декілька видів матеріальних ресурсів, які зазвичай використовуються у виробничому процесі. Одним з найважливіших видів є сировина. Сировина — це основні матеріали, які використовуються у виробництві товарів. Ці матеріали

можуть бути натуральними, як-от дерево чи бавовна, або синтетичними, як-от пластик чи хімічні речовини. Сировина зазвичай закуповується у постачальників і зберігається на складах до тих пір, поки вона не знадобиться у виробничому процесі. Управління сировиною включає пошук надійних постачальників, встановлення контролю якості та ведення оптимального складу запасів. Підприємство повинно забезпечити наявність необхідної кількості сировини, але при цьому уникати надмірного запасу, що може призвести до додаткових витрат.

Ще одним важливим видом матеріальних ресурсів є комплектуючі. Комплектуючі - це частини, які використовуються у виробництві товару. Вони можуть бути виготовлені власними силами або придбані у постачальників. Компоненти зазвичай збираються разом для створення готових виробів. Компоненти можуть бути стандартизовані або індивідуальні, залежно від потреб виробничого процесу. Правильне управління комплектуючими включає оптимізацію ланцюга поставок, вибір надійних постачальників та встановлення контролю якості. Комплектуючі повинні бути доступними у потрібній кількості та відповідати вимогам виробництва.

Обладнання — ще один вид матеріальних ресурсів, які зазвичай використовуються у виробничому процесі. Обладнання включає машини, інструменти та інші активи, які використовуються для створення готової продукції або надання послуг. Устаткування може бути як спеціалізованим, так і універсальним, залежно від потреб виробничого процесу. Обладнання зазвичай купується у постачальників і обслуговується компанією. Необхідно забезпечити, щоб обладнання було у належному стані та готове до використання. Крім того, важливо визначити оптимальну кількість обладнання для задоволення виробничих потреб та ефективного використання ресурсів.

Крім зазначених видів матеріальних ресурсів, існують ще й видаткові матеріали. Витратні матеріали — це матеріали, які використовуються в процесі виробництва, але не є частиною готового продукту. Приклади витратних матеріалів включають мастильні матеріали, засоби для чищення та канцелярське приладдя. Витратні матеріали зазвичай закуповуються на постійній основі та

використовуються за потреби. Ефективне управління витратними матеріалами передбачає контроль їх використання, оптимізацію запасів та раціональне використання. Важливо підтримувати необхідний рівень запасів витратних матеріалів, щоб забезпечити неперервність виробництва та уникнути перевитрат[27].

Кожен вид матеріальних ресурсів має свої унікальні характеристики, які необхідно враховувати при управлінні постачанням цих ресурсів. Наприклад, сировина може мати обмежений термін придатності і повинна зберігатися належним чином, щоб запобігти псуванню або погіршенню якості. Компоненти можуть мати різні рівні складності та вимагати спеціального поводження чи складання. Обладнання може вимагати постійного обслуговування та ремонту, щоб переконатися, що воно функціонує належним чином.

Ефективне управління матеріальними ресурсами вимагає ретельного планування та координації всіх аспектів ланцюга поставок. Відповідно до Струтинської та Мисловської (2012), ефективне управління матеріальними ресурсами включає кілька процесів, включаючи закупівлю, логістику, зберігання та розподіл. Цими процесами необхідно ретельно керувати, щоб забезпечити доступність матеріальних ресурсів, коли це необхідно, у потрібній кількості та якості[13]. Управління матеріальними ресурсами вимагає ретельного планування та координації всіх аспектів ланцюга поставок. Необхідно співпрацювати з постачальниками, встановлювати оптимальні строки та кількості поставок, а також контролювати якість отримуваних матеріалів. Забезпечення постійної наявності потрібних матеріальних ресурсів є важливим для уникнення перебоїв у виробництві та задоволення потреб клієнтів.

Однією з ключових проблем в управлінні матеріальними ресурсами є баланс між потребою в запасах і вартістю їх зберігання. За словами Третьякової (2017), наявність занадто великої кількості запасів може призвести до збільшення витрат на зберігання та ризику псування або морального старіння, тоді як наявність занадто малого запасу може призвести до дефіциту та затримок

у виробництві. Ефективне управління запасами має важливе значення для забезпечення постійної наявності потрібної кількості запасів[16].

Ефективне управління запасами включає в себе здійснення точного прогнозування попиту на матеріальні ресурси, визначення оптимальних рівнів запасів і розробку стратегій їх поповнення. Для досягнення балансу між потребою в запасах і вартістю їх зберігання, компанії використовують різні методи і підходи.

Один з таких методів - це використання моделей управління запасами, таких як модель економічного замовлення (EOQ) або модель прогнозування попиту. Модель EOQ дозволяє визначити оптимальну кількість замовлення, яка мінімізує загальні витрати на замовлення та утримання запасів. Ця модель враховує такі фактори, як вартість замовлення, вартість утримання запасів і швидкість споживання.

Крім того, важливим елементом управління запасами є постійний моніторинг запасів і їх оновлення з урахуванням змін у попиті і поставках. Інформаційні системи та програмні рішення можуть бути використані для автоматизації цього процесу і покращення точності прогнозування.

Додатковою стратегією управління запасами є встановлення безперервного зв'язку з постачальниками. Це дозволяє оперативно реагувати на зміни в попиті та забезпечити своєчасну поставку матеріалів при необхідності. Також можуть застосовуватись методи, які спрямовані на зменшення часу доставки, такі як використання постачальників-партнерів або розташування складів біля виробничих підприємств.

Управління запасами пов'язане із збалансуванням ризиків. Надмірні запаси можуть призвести до затрат на зберігання та зниження ліквідності компанії, тоді як недостатні запаси можуть призвести до втрати клієнтів і негативного впливу на репутацію компанії. Оптимальне управління запасами дозволяє уникнути зайвих витрат і забезпечити надійну поставку продукції або послуг своїм клієнтам.

Отже, баланс між потребою в запасах і вартістю їх зберігання досягається шляхом використання ефективних методів управління запасами, точного прогнозування попиту, автоматизації процесу моніторингу та оновлення запасів, встановлення співпраці з постачальниками і збалансування ризиків. Це допомагає забезпечити постійну наявність необхідних запасів і зменшити витрати, пов'язані з утриманням запасів.

Таким чином, матеріальні ресурси є важливою складовою виробничого процесу, і ефективне управління цими ресурсами має вирішальне значення для успіху будь-якого підприємства. Різні види матеріальних ресурсів мають свої унікальні особливості, які необхідно враховувати при управлінні їх постачанням. Ефективне управління матеріальними ресурсами вимагає ретельного планування та координації всіх аспектів ланцюга поставок, включаючи закупівлі, логістику, зберігання та розподіл. Ефективне управління запасами також має важливе значення для забезпечення постійної наявності потрібної кількості запасів[25].

1.3 Особливості та сучасні тенденції процесу управління постачанням матеріальних ресурсів

У сучасних умовах ефективне управління матеріальними ресурсами є ключовим фактором успіху будь-якої компанії. Необхідно постійно вдосконалювати процес управління постачанням матеріальних ресурсів з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей ринку.

Однією із сучасних тенденцій в управлінні постачанням матеріальних ресурсів є перехід від традиційного управління ланцюгами поставок до інтегрованого управління ланцюгами поставок. Як стверджують українські науковці Коваленко, Харламова, Зінько (2012), інтегроване управління ланцюгом поставок – це підхід, який передбачає інтеграцію всіх видів діяльності, пов'язаних із постачанням матеріальних ресурсів, від постачальників до споживачів[12]. Такий підхід забезпечує кращу координацію та спілкування між усіма залученими сторонами, що призводить до підвищення ефективності та

зниження витрат. Ці системи дозволяють автоматизувати процеси закупівель, включаючи вибір постачальника, управління контрактами та обробку рахунків. Вони сприяють зменшенню паперової роботи, прискоренню процесу закупівель і підвищенню точності даних. Перехід від традиційного управління ланцюгами поставок до інтегрованого управління ланцюгами поставок є відповіддю на зростаючі вимоги сучасного ринкового середовища. Традиційне управління ланцюгами поставок фокусується на окремих етапах постачання і часто має фрагментарний підхід до керування. З іншого боку, інтегроване управління ланцюгами поставок ставить за мету об'єднати всі елементи ланцюга постачання в єдину систему, що сприяє покращенню координації, зв'язків та комунікації між усіма учасниками.

Ще одним сучасним трендом в управлінні постачанням матеріальних ресурсів є використання електронних систем закупівель. За словами українського дослідника Ткаченка (2014), системи електронних закупівель дозволяють автоматизувати процеси закупівель, включаючи вибір постачальника, управління контрактами та обробку рахунків. Це призводить до зменшення паперової роботи, швидшого процесу закупівель і підвищення точності даних[14].

Ще одна важлива тенденція в управлінні постачанням матеріальних ресурсів — орієнтація на сталість. За словами українських вчених Григорука та Білоруса (2019), стійке управління ланцюгом поставок передбачає врахування екологічних і соціальних факторів у процесі закупівель, таких як використання екологічно чистих матеріалів, справедливі трудові практики та етичне пошук джерел. Ця тенденція зумовлена зростаючою стурбованістю споживачів та інвесторів екологічними та соціальними проблемами[2]. Орієнтація на сталість в управлінні постачанням матеріальних ресурсів відображає важливі зміни в способі думання і підходів до бізнесу. Сталість означає, що підприємства не тільки забезпечують свої поточні потреби в постачанні, але й беруть до уваги вплив своїх дій на оточуюче середовище, суспільство і майбутні покоління.

Застосування стійкого управління ланцюгом поставок дозволяє підприємствам стати більш відповідальними соціально та екологічно. Це означає, що вони враховують екологічні аспекти при виборі постачальників та матеріалів, сприяють використанню енергоефективних технологій і матеріалів, знижують викиди та відходи, інтегрують принципи сталого розвитку в усі сфери своєї діяльності. Поряд з екологічними аспектами, стійке управління ланцюгом поставок враховує соціальні вимоги та етичні аспекти. Це означає дотримання справедливих трудових практик, запобігання використанню праці дітей і недекларованої праці, забезпечення безпечних і здорових умов праці, а також дотримання етичних принципів у відносинах з постачальниками.

Орієнтація на сталість в управлінні ланцюгом поставок має переваги для підприємств. Вона допомагає знизити ризики, пов'язані зі змінами у законодавстві та регулюванням екологічних та соціальних питань. Крім того, врахування сталості дозволяє привернути увагу споживачів, які все більше прагнуть підтримувати екологічно та соціально відповідальні бренди.

Однією з основних переваг інтегрованого управління ланцюгами поставок є покращення ефективності і зниження витрат. Інтегровані системи дозволяють автоматизувати процеси, спрощувати взаємодію та зменшувати ризики помилок. Наприклад, автоматизація процесу закупівель дозволяє швидше вибирати постачальників, управляти контрактами та обробляти рахунки, що забезпечує ефективне використання ресурсів підприємства. Крім того, інтегровані системи можуть сприяти виявленню та усуненню джерел витрат і ризиків у ланцюзі поставок.

Крім того, процес управління постачанням матеріальних ресурсів стає все більш складним через глобалізацію та зростання кількості постачальників і клієнтів. За словами українських вчених Криклія та Бондаренка (2019), ефективне управління ланцюгом поставок у цьому середовищі вимагає використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект та блокчейн, для забезпечення прозорості, безпеки та ефективності процесу закупівель. Ці

технології забезпечують прозорість, безпеку та ефективність процесу закупівель[10].

Ключовим аспектом сучасного управління ланцюгом поставок є використання аналітики даних для покращення прийняття рішень. За словами українського дослідника Кондратенко (2018), аналітика даних дозволяє ідентифікувати тенденції та закономірності в даних про закупівлі, які можна використовувати для оптимізації процесів закупівель і покращення ефективності ланцюга поставок[9]. Аналітика даних дозволяє ідентифікувати тенденції та закономірності в даних про закупівлі, які можна використовувати для оптимізації процесів закупівель і покращення ефективності ланцюга поставок.

Для ілюстрації сучасних тенденцій в управлінні постачанням матеріальних ресурсів схема процесу інтегрованого управління ланцюгом поставок представлена на рис 1.1.

Інтегрований процес управління ланцюгом поставок

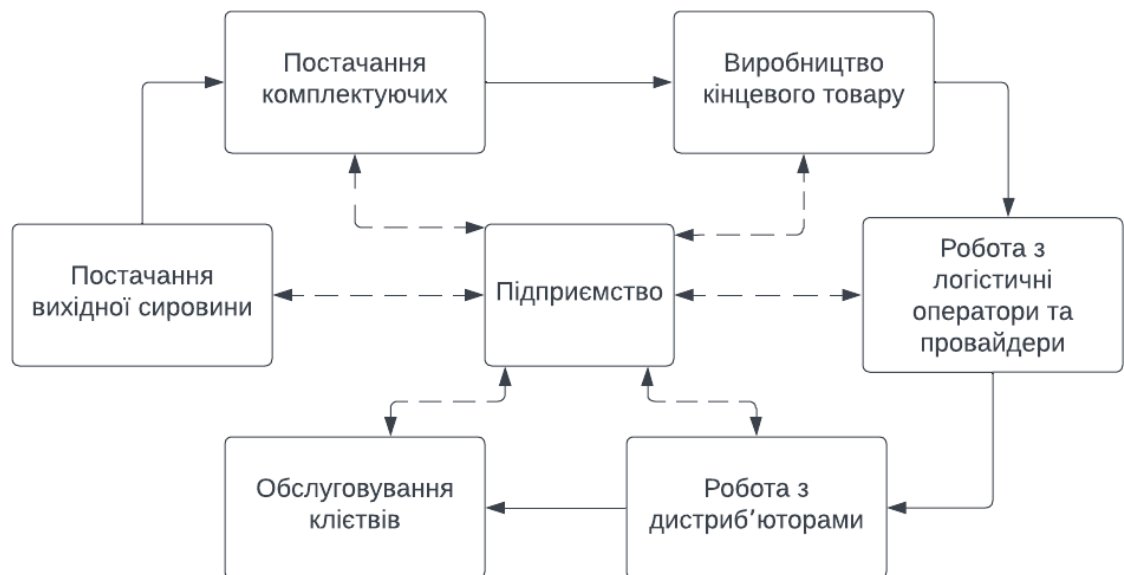

Рис. 1.1 – Інтегрований процес управління ланцюгом поставок

Джерело: розроблено автором на основі [10]

Як показано на рис 1.1., інтегроване управління ланцюгом постачання включає кілька взаємопов'язаних процесів, включаючи закупівлі, виробництво, логістику та обслуговування клієнтів. Ефективне спілкування та координація між усіма залученими сторонами має вирішальне значення для успіху процесу[41].

Таким чином, процес управління постачанням матеріальних ресурсів стає все більш складним і вимагає використання сучасних підходів і технологій. До них належать інтегроване управління ланцюгом поставок, системи електронних закупівель, стійке управління ланцюгом поставок і використання аналітики даних. Ефективне управління постачанням матеріальних ресурсів має вирішальне значення для успіху будь-якої компанії та потребує постійного вдосконалення та адаптації до сучасних тенденцій та умов ринку.

Так, як показано на рисунку 1.1., інтегроване управління ланцюгом поставок включає кілька взаємопов'язаних процесів, таких як закупівлі, виробництво, логістика та обслуговування клієнтів. Ці процеси взаємодіють між собою і потребують ефективного спілкування та координації між усіма залученими сторонами.

Успіх інтегрованого управління ланцюгом поставок залежить від якісного виконання цих процесів та забезпечення їх гармонійної роботи. Ефективне спілкування між постачальниками, виробниками, посередниками, логістичними партнерами та клієнтами є вирішальним чинником для забезпечення безперебійного потоку матеріальних ресурсів від постачальників до кінцевих споживачів.

Для досягнення ефективності в управлінні постачанням матеріальних ресурсів необхідно використовувати сучасні підходи та технології. Інтегроване управління ланцюгом поставок дозволяє об'єднати всі елементи ланцюга постачання в єдину систему, що сприяє кращій координації та спілкуванню між учасниками. Системи електронних закупівель допомагають автоматизувати процеси закупівель, знижують паперову роботу і підвищують точність даних.

Також важливим елементом є стійке управління ланцюгом поставок, що передбачає врахування екологічних і соціальних факторів при прийнятті рішень про закупівлі. Це дозволяє підприємствам бути більш відповідальними та етичними, використовувати екологічно чисті матеріали та пропонувати справедливі трудові умови.

Крім того, використання аналітики даних дозволяє отримувати цінну інформацію про стан ланцюга поставок, ідентифікувати можливі ризики та виявляти можливості для вдосконалення процесів. Аналітика даних допомагає приймати обґрунтовані рішення та прогнозувати попит на матеріальні ресурси, що сприяє оптимізації запасів і зниженню витрат. Управління постачанням матеріальних ресурсів є ключовим фактором успіху будь-якої компанії. Постійне вдосконалення, адаптація до сучасних тенденцій та використання сучасних підходів та технологій допомагають забезпечити ефективність, конкурентоспроможність і стійкий розвиток компанії у сучасному ринковому середовищі.

Висновок до розділу 1

Управління матеріально-технічним забезпеченням є важливою складовою успішного функціонування підприємства. Ефективне управління постачанням матеріальних ресурсів дозволяє забезпечити належну якість продукції або послуг, знизити витрати та оптимізувати процеси виробництва. Воно вимагає комплексного підходу та урахування різних аспектів, таких як планування потреб, вибір постачальників, контроль якості та логістика.

Розділ також детально розглянув види матеріальних ресурсів, які можуть бути присутніми на підприємстві, такі як сировина, матеріали, обладнання тощо. Коректна ідентифікація та класифікація цих ресурсів допомагає визначити їх важливість і вплив на процеси виробництва.

Однією з головних тенденцій у сфері управління постачанням матеріальних ресурсів є перехід до інтегрованого управління ланцюгом

поставок. Цей підхід передбачає забезпечення співпраці та координації між усіма сторонами ланцюга поставок з метою досягнення високої ефективності та клієнтської задоволеності. Зокрема, системи електронних закупівель стають все більш поширеними, спрощуючи процеси замовлення та спілкування з постачальниками.

Додатково, сучасні тенденції включають використання стійкого управління ланцюгом поставок, що спрямоване на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Врахування екологічних аспектів у процесах постачання матеріальних ресурсів допомагає підприємствам стати більш сталкими та соціально відповідальними.

Управління постачанням матеріальних ресурсів є складним процесом, який вимагає постійного вдосконалення та адаптації до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі компанії. Використання сучасних підходів та технологій, таких як інтегроване управління ланцюгом поставок, системи електронних закупівель та аналітика даних, дозволяє підприємствам досягати високої ефективності та конкурентних переваг на ринку.

Загалом, розділ 1 надав читачу теоретичні знання про управління постачанням матеріальних ресурсів компанії, розкривши його основні аспекти, включаючи засади, види ресурсів та сучасні тенденції. Ці знання стануть основою для подальшого вивчення і практичного застосування управлінських стратегій та інструментів у наступних розділах дослідження.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ І ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ ПОСТАЧАННЯ В ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

2.1. Аналіз процесів постачання ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

Матеріальні запаси для основної виробничої діяльності ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» можуть надходити різними шляхами: купівля у постачальника, через підзвітну особу, як вклад у статутний капітал, безоплатне отримання, обмін на аналогічні чи різнорідні активи, власне виробництво тощо, при цьому значну частину всіх матеріальних активів ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» придбано в інших підприємств.

Контроль за виконанням плану підряду, своєчасним надходженням та розкладкою матеріалів здійснює служба постачання. Для цього в ньому ведеться інформація (машинні журнали) оперативного обліку виконання договорів постачання, де фіксується виконання умов договору постачання за асортиментом матеріалів, їх кількістю, ціною, терміном відвантаження тощо, а також відзначається рівень виконання таких договорів. Бухгалтерія ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» контролює організацію даних оперативного обліку.

Надання ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» матеріальних ресурсів шляхом закупівлі їх у постачальника здійснюється на договірній основі шляхом укладення договорів з попереднім визначенням всіх умов поставок та транспортування матеріальних запасів до місця виробничих потужностей.

З метою обліку та контролю приходу та проведення матеріальних ресурсів, що надійшли на ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб», використовується журнал приходу товарів. Записи в журналі виробляються відділом постачання принаймні надходження матеріальних ресурсів складу

підприємства виходячи з товарних і транспортних накладних, прибуткових ордерів, актів приймання матеріалів [4].

При реалізації запасів на ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» їх ретельно перевіряють на кількість та якість. Якщо це надходження матеріальних ресурсів відбулося з кількісними чи якісними відхиленнями від зазначених у договорі та супровідних документах, комісія складає акт приймання матеріалів у двох примірниках, після чого один примірник передається до відділу постачання або юридичного відділу до направлення претензійного листа до постачальника.

Залежно від умов постачання, зазначених у договорі, приймання матеріальних цінностей здійснюється:

1) на складі підприємства покупця, якщо надання логістичних послуг щодо поставки матеріальних ресурсів здійснює підприємство продавця;

2) на складі підприємства продавця, якщо доставку матеріальних ресурсів здійснює підприємство покупець самостійно;

3) у місці розвантаження транспортних засобів, роздрукування опечатаних транспортних засобів та контейнерів або на складі перевізника, якщо доставка здійснюється підприємствами залізничного, повітряного, водного та автомобільного транспорту.

На практиці матеріальні цінності записуються у відповідних одиницях виміру (вагових, об'ємних, лінійних, облікових). Якщо матеріали надходять в одній одиниці, а витрачаються в іншій, то вони враховуються у двох одиницях виміру відповідно до калькуляцій та виробничих норм [3].

Придбані (отримані) виготовлені матеріальні ресурси зараховуються на баланс ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за первісною вартістю, а додаткові витрати на їх транспортування враховуються в сумі собівартості таких матеріальних активів.

Приймання запасів складу здійснюється виходячи з супровідних документів комірником (завідувачем складом), котрий і є матеріально відповідальною особою. За відсутності таких документів або деяких з них

приймання запасів не припиняється, а складаються акти про фактичну наявність отриманих матеріальних цінностей із зазначенням документів, що відсутні.

При прийомі запасів на тарі (піддони, котушки), окрім перевірки ваги бруutto та кількості місць, можливе відкріплення такої тари чи упаковки від основної маси матеріальних ресурсів для перевірки ваги нетто та кількості одиниць запасу. Якщо тара чи упаковка пошкоджені, то обов'язковою є перевірка маси нетто та кількості одиниць матеріальних цінностей.

При прийманні запасів без тари, у відкритій тарі, пошкодженій тарі їх приймання повинно здійснюватися в момент отримання від постачальника, розвантаження транспортних засобів, розпломбування опечатаних транспортних засобів або тари, але не пізніше строку, передбаченого для розвантаження.

На ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» створюються склади для зберігання запасів, при цьому кожному складу на практиці присвоєно порядковий номер, який далі зазначається на всіх документах складського обліку певного складу [16].

Склади оснащені вимірювальним обладнанням, мірними ємностями, вентиляційними установками, холодильними камерами. При цьому ваги мають пройти відповідну перевірку органів Держспоживстандарту України та отримати метрологічну атестацію (мати тавро про сертифікацію). На складі запаси слід розміщувати по секціях, у середині секцій – на стелажах, полицях, ящиках, за найменуваннями, видами, сортами. Розміщення має бути таким, щоб був швидкий та легкий доступ до будь-якого з об'єктів, що становлять матеріальну цінність. Облік тих матеріальних цінностей на складах здійснюють матеріально відповідальні особи – завідувач складом, комірник. У разі оренди складських приміщень передбачається обов'язкова необхідність укладання договорів про повну фінансову відповідальність [3].

Бухгалтерія ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» зобов'язана приймати та обробляти первинні документи про рух запасів у строки, затвержені документообігом.

Усі документи сортуються, перевіряються, дані порівнюються з іншими документами: лімітними картами, одержаними зі складу, з іншими примірниками (отриманими з цехів одержувачів), рахунками-фактурами на рух; прибуткові ордери – з відповідними рахунками-фактурами, квитанціями, транспортними документами тощо.

2.1 Основні сегменти структури постачання ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» є провідним українським виробником пластикових трубних систем, фітінгів та аксесуарів. Структуру постачання компанії можна розділити на кілька основних сегментів, які включають сировину, виробниче обладнання, логістику та канали розподілу.

1. Сегмент сировини:

Сировинний сегмент є важливою частиною структури поставок ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб». Компанія отримує сировину від авторитетних постачальників з усього світу. Основною сировиною, яку використовує компанія, є поліетилен, поліпропілен і ПВХ смоли. Компанія використовує високоякісну сировину, щоб кінцева продукція відповідала необхідним стандартам.

2. Сегмент виробничого обладнання:

Сегмент виробничого обладнання є ще однією ключовою ланкою структури поставок ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб». Компанія інвестувала в сучасне виробниче обладнання та технології, щоб забезпечити найвищу якість продукції. Виробниче обладнання, яке використовує компанія, включає екструзійні лінії, машини для лиття під тиском та інше спеціалізоване обладнання. Компанія гарантує, що виробниче обладнання знаходиться в належному стані, щоб мінімізувати час простою та забезпечити безперебійну роботу.

3. Сегмент логістики:

Сегмент логістики відповідає за транспортування сировини та готової продукції від постачальників компанії та до її клієнтів. ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» має власний автопарк для транспортування продукції клієнтам по Україні та за кордоном. Компанія також використовує сторонніх постачальників логістичних послуг для міжнародних перевезень. Сегмент логістики має вирішальне значення для забезпечення доставки продукції компанії вчасно та в хорошому стані.

4. Сегмент каналів збуту:

Сегмент каналів дистрибуції відповідає за доставку продукції компанії клієнтам. ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» створило мережу дистриб'юторів і дилерів по всій Україні та в інших країнах, щоб забезпечити легкий доступ споживачів до своєї продукції. Компанія тісно співпрацює зі своїми дистриб'юторами та дилерами, щоб гарантувати, що вони мають достатні запаси своєї продукції та забезпечують відмінне обслуговування клієнтів.

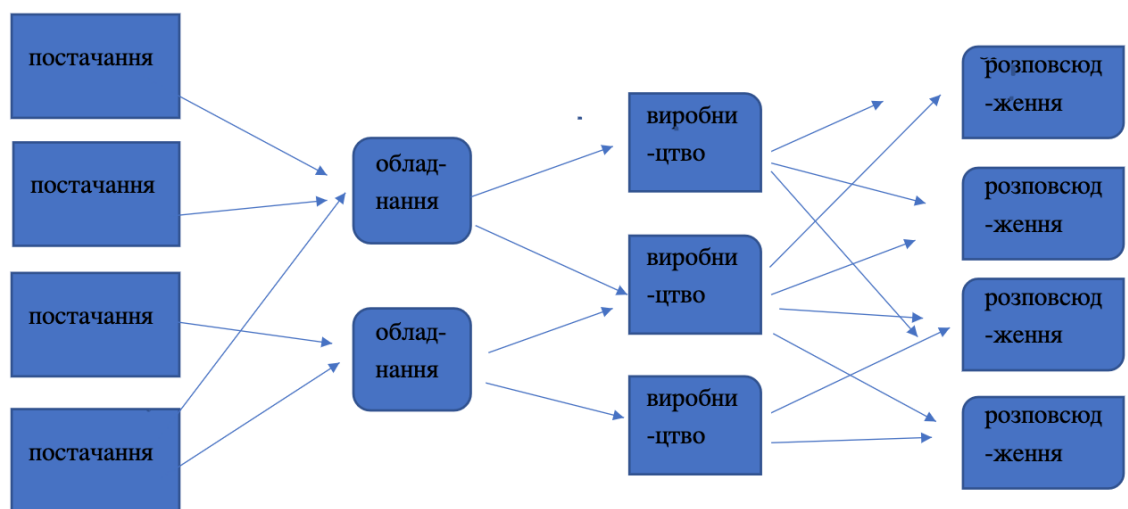

Рис. 3.1 – структура постачання ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб»

Джерело: розроблено автором на основі [16]

Як показано вище, структура постачання ТОВ «БЗПТ» складається з чотирьох основних сегментів: сировина, виробниче обладнання, логістика та канали збуту. Сегмент сировини є початковою точкою структури постачання, за ним слідує сегмент виробничого обладнання, яке перетворює сировину на готову продукцію. Сегмент логістики відповідає за транспортування сировини та готової продукції, а сегмент каналів розподілу доставляє продукцію клієнтам.

Структура постачання ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" відіграє важливу роль у забезпеченні успіху компанії. Кожен з чотирьох основних сегментів – сировина, виробниче обладнання, логістика та канали збуту – має свою функцію і взаємодіє з іншими сегментами для забезпечення неперервного потоку матеріалів та готової продукції від постачальників до кінцевих споживачів.

Сегмент сировини є вихідною точкою у структурі постачання. Компанія ТОВ "БЗПТ" має розроблені постачальницькі ланки, які забезпечують доставку необхідних сировинних матеріалів для виробництва полімерних труб. Важливо мати надійних постачальників, які забезпечують якість і доставку сировини вчасно. Сегмент виробничого обладнання відіграє ключову роль у перетворенні сировини на готову продукцію. ТОВ "БЗПТ" інвестує в сучасне виробниче обладнання та технології, що дозволяє забезпечити високу якість виробництва та підвищити продуктивність. Ефективне управління виробничими процесами дозволяє знизити витрати та забезпечити виробництво відповідно до вимог клієнтів. Сегмент логістики відповідає за транспортування сировини та готової продукції між різними ланками ланцюга поставок. Ефективна логістика забезпечує своєчасну доставку сировини на виробництво і готової продукції до клієнтів. Важливо мати добре організовану логістичну мережу, яка забезпечує ефективний рух матеріалів і товарів. Сегмент каналів збуту відіграє вирішальну роль у доставці продукції до кінцевих споживачів. ТОВ "БЗПТ" має розроблені канали збуту, які дозволяють компанії залучати клієнтів і постійно підтримувати зв'язок з ними. Це може включати дистрибуцію через ритейлерів, оптових партнерів або непрямий продаж. Успіх компанії залежить від ефективності

кожного сегмента структури постачання і взаємодії між ними. ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" є прикладом компанії, яка інвестує в розвиток своєї структури постачання для забезпечення якості продукції, вчасної доставки та задоволення потреб клієнтів.

Підсумовуючи, структура постачання ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» є важливою для успіху компанії. Компанія інвестувала в сучасне виробниче обладнання, технології та логістику, щоб гарантувати, що її продукція має найвищу якість і вчасно доставляється своїм клієнтам. Сегмент каналів дистрибуції компанії має вирішальне значення для забезпечення легкої доступності продукції для клієнтів. ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» є чудовим прикладом компанії, яка має ефективну та ефективну структуру постачання для підтримки своєї діяльності.

2.3. Діагностування бізнес-процесів постачання ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

На виробничому підприємстві ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» використовують наступні методи і форми постачання сировини та матеріалів:

1. Регулярні закупівлі невеликими партіями, де передбачається, що компанія замовляє необхідну кількість товарів, які постачальники доставляють їй партіями протягом певного періоду. Переваги даної поставки в тому, що:

- оборот капіталу прискорюється, оскільки товар оплачується після отримання окремих лотів;

- досягається економія витрат на утримання надлишкових запасів.

Недоліки цього способу доставки сировини та матеріалів полягають у тому, що:

- є ймовірність надлишкової кількості товару;

- необхідно сплатити всю суму товару, вказану у замовленні.

2. Щоденні покупки використовуються для придбання дешевих та швидко використовуваних товарів.

Переваги методу:

- швидкий оборот капіталу;
- зниження витрат на зберігання;
- своєчасність поставок.

У великих виробничих масштабах є досить незручним методом поставок, оскільки виробництво не має зупинятися через відсутність щоденних поставок матеріалів у визначений час, даний метод більше підходить для адміністративних потреб персоналу.

3. Отримання матеріалів в міру потреби. Цей метод характеризується такими особливостями:

- кількість товару не суворо встановлено, а визначається приблизно;
- постачальники зв'язуються з компанією перед виконанням кожного замовлення;
- оплачується лише кількість поставленого товару;
- після закінчення терміну договору фірма зобов'язана приймати і оплачувати товар, який мав бути доставлений.

Переваги методу:

- відсутність твердих зобов'язань щодо закупівлі певної кількості товару;
- швидкий оборот капіталу;
- мінімум паперової тяганини.

При виборі постачальників управлінський персонал ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» виходить в своїй діяльності з таких критеріїв:

- якість продукту;
- якість обслуговування;
- вартість сировини та товарів.

68% постачальників компанії – промислові іноземні підприємства різних країн світу, решта українські постачальники матеріалів, робіт та послуг. Вибір

підприємств обумовлений належним рівнем якості їхніх товарів, а постачальники при цьому дотримуються вимог договорів та контрактів.

Досліджуючи даний напрямок діяльності ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» варто зауважити, що основною складовою сировиною структурою діяльності заводу є полімерні матеріали, що використовуються в основній діяльності для виробництва труб.

Дані полімерні матеріали постачаються контрагентами з різних країн світу та України відповідно до характеристики матеріалу, його призначення та основних виробничих властивостей.

Серед основних матеріалів, що є необхідними в діяльності досліджуваного заводу, то тут варто виділити:

- гранульований поліпропілен (ПП) – використовується для виробництва плівок, мішків, тари, труб, деталей технічної апаратури і т.д.;
- полівінілхлорид (ПВХ) – застосовується для електроізоляції проводів і кабелів, виробництва листів, труб, плівок, штучних шкір і т.д.

Зупинемося на кожному окремо та країнах і виробниках, що здійснюють поставку даної сировини до України за контрактними вимогами ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб».

Поліпропілен (ПП), гранули поліпропілену – порівнюючи з іншими полімерними матеріалами менш щільний (щільність 0,90 г/см³, що вказує на значення найменше взагалі для всіх пластмас), більш твердий (стійкий до стирання), більш термостійкий (починає розм'якшуватися при 140 °С, температура плавлення 175 °С), майже не піддається корозійного розтріскування. Має високу чутливість до світла і кисню (чутливість знижується при введенні стабілізаторів). Поліпропілен (ПП) випускається у вигляді порошку білого кольору або гранул з насипною щільністю 0,4-0,5 г/см³. Поліпропілен випускається стабілізованим, пофарбованим і незабарвленим.

Основними постачальниками даної сировини є компанії-виробники з Угорщини – Polymer Bussiness TVK Plc (торгова марка – Tipplen), Словаччини – Slovnaft Petrochemicals, s.r.o. (бренд компанії – Tatren), Чехії – Unipetrol, Румунії

– Rompetrol; Сербії – НіроІ, а також Україна, м. Лисичанськ – підприємство Ліпол, що здійснювало виробництво та поставку гомополімеру.

Далі розглянемо частку постачання сировини від даних країн та їх виробників до ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» в 2021 році (рис. 2.1).

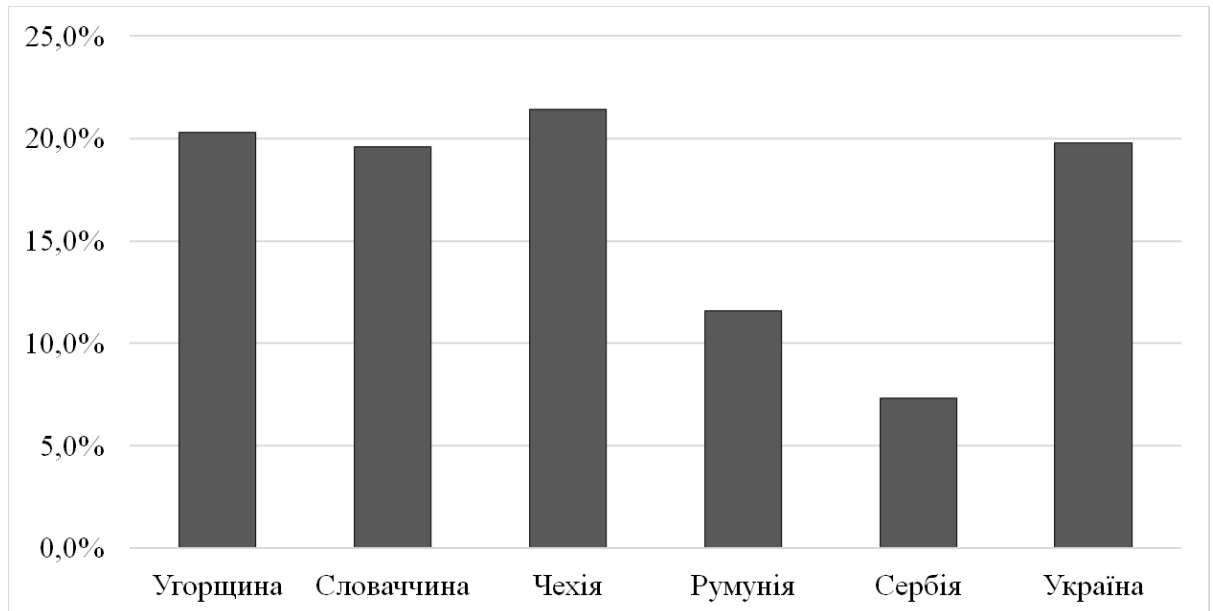

Рис. 2.1 – Країни-постачальники гранульованого поліпропілену ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» в 2021 році

Джерело: розроблено автором на основі [16]

Далі розглянемо ключових постачальників полівінілхлориду для здійснення основної діяльності ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб».

Полівінілхлорид (ПВХ) найменше залежить від цінових коливань на ринку нафти оскільки 57% об'єму в складі полівінілхлориду займає хлор. Крім цього у виробництві полівінілхлориду витрачається приблизно 30% хлору (в якості побічного продукту), що говорить про захист навколишнього середовища та найменший вплив на екологічну ситуацію в світі.

Полівінілхлорид є універсальним полімером, застосовуваним при виготовленні цілого асортименту виробів і матеріалів: м'яких, жорстких, непрозорих, прозорих, що використовуються в різних температурних режимах та господарських й виробничих потреб.

Основними постачальниками ПВХ є:

- Угорщина – BorsodChem Zrt;
- Польща – ANWIL SA;
- Чехія – SPOLANA a. s.;
- Німеччина – Vinnolit GmbH & Co. KG;
- Румунія – Olthim S.A.

Далі розглянемо розподіл постачання сировини від даних країн за потребами ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» та здійснюваними поставками в 2021 році (рис. 2.2).

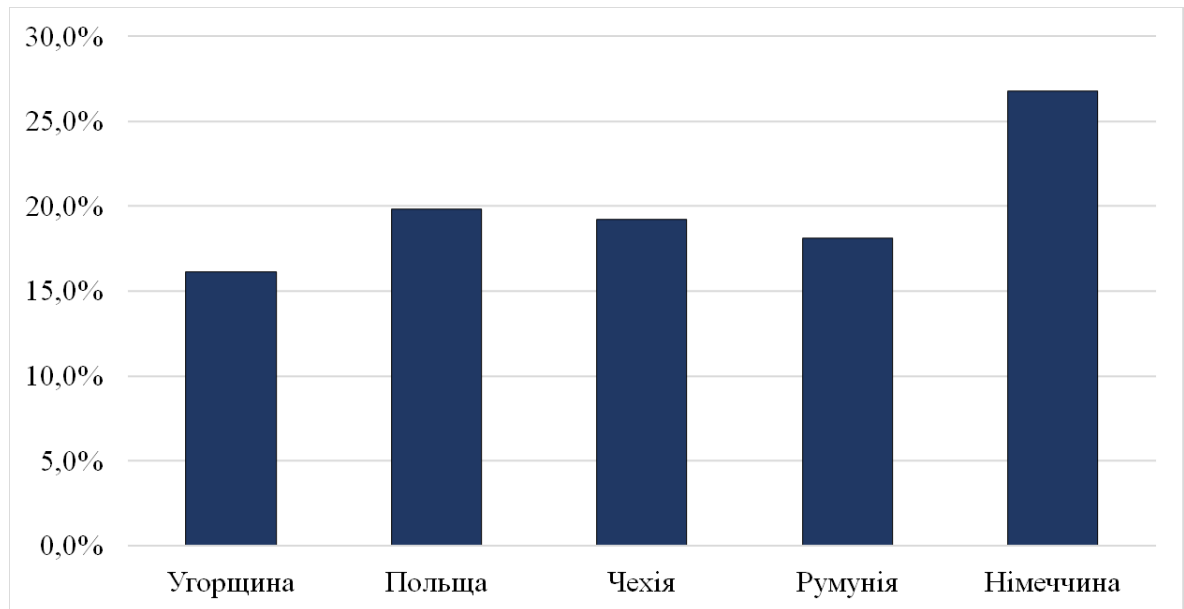

Рис. 2.2 – Країни-постачальники полівінілхлориду ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» в 2021 році

Джерело: розроблено автором на основі [16]

Розподіл постачання полівінілхлориду для ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" показує, що найбільша частка постачальників належить до Німеччини. Це свідчить про те, що компанія отримує якісну сировину від німецького постачальника, що важливо для забезпечення якості продукції та виробничих потужностей. Крім того, угорська, польська, чеська та румунська компанії також забезпечують значну частку постачання полівінілхлориду. Цей розподіл свідчить про те, що ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб"

диверсифікує свої джерела постачання та співпрацює з кількома надійними постачальниками.

Важливою перевагою такого розподілу є зменшення ризику залежності від одного постачальника та забезпечення стабільного постачання сировини. Це дозволяє компанії уникнути можливих перебоїв у постачанні та забезпечити безперебійну виробничу діяльність.

Однак, варто враховувати, що ситуація на ринку постачання сировини може змінюватись з часом. Тому важливо підтримувати добрі взаємовідносини з існуючими постачальниками та вивчати ринок для виявлення нових можливостей співпраці. В цілому, розподіл постачання полівінілхлориду для ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" відображає стратегію компанії щодо забезпечення якості сировини та диверсифікації джерел постачання, що сприяє успішній роботі підприємства.

Отже, в даному розподілі варто відмітити найбільшу частку серед постачальників Німеччини, що здійснює постачання якісної сировини для виробничих потужностей досліджуваного ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб», далі майже рівний розподіл часток ринку є між Угорщиною, Польшею, Чехією та Румунією.

Висновки до розділу 2

Розділ 2 розглядав аналіз процесів постачання та структуру постачання в ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб", а також діагностування бізнес-процесів постачання в цьому підприємстві.

Аналіз процесів постачання ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" дозволив зрозуміти, яким чином відбувається постачання матеріальних ресурсів в компанії. Цей аналіз включав огляд ключових етапів, таких як замовлення, постачальницький ланцюг, контроль якості та логістика. Він дозволив виявити сильні та слабкі сторони процесів постачання, що може бути використано для подальшого вдосконалення та оптимізації цих процесів.

Дослідження основних сегментів структури постачання ТОВ "Бориспільського заводу полімерних труб" виявило різні складові, які впливають на ефективність та функціонування постачальної системи. Ці сегменти включають постачальників, склади, транспортні засоби та систему контролю якості. Аналіз цих сегментів дозволив виявити потенційні проблеми та можливості для оптимізації та поліпшення структури постачання.

Діагностування бізнес-процесів постачання ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" було проведено з метою оцінки ефективності та виявлення недоліків у процесах постачання. Цей аналіз дозволив ідентифікувати проблемні моменти, такі як затримки в постачанні, неповна інформація про наявність товарів та недостатня координація між різними пі

Продовжуючи думку, аналіз процесів постачання, структури постачання та діагностування бізнес-процесів постачання ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" надав важливі висновки та рекомендації. Виявлені сильні та слабкі сторони процесів постачання створюють можливості для вдосконалення та оптимізації діяльності компанії. Оптимізація постачальних процесів може включати удосконалення системи замовлення та контролю запасів, покращення логістики та координації поставок, а також посилення системи контролю якості. Важливо встановити ефективні комунікаційні канали з постачальниками та встановити довгострокові партнерські відносини з надійними постачальниками сировини.

Для поліпшення структури постачання, компанія може розглядати можливість диверсифікації джерел постачання, встановлення стратегічних партнерств з надійними постачальниками та розширення мережі складів для забезпечення наявності ресурсів на вимогу.

Діагностування бізнес-процесів постачання дозволило ідентифікувати проблемні моменти і недоліки, які потребують уваги та вдосконалення. Це може включати усунення затримок в постачанні, вдосконалення системи спілкування та обміну інформацією з постачальниками, а також покращення координації між різними підрозділами компанії.

Узагальнюючи, аналіз процесів постачання, структури постачання та діагностування бізнес-процесів постачання ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" дозволив виявити потенціал для вдосконалення та оптимізації діяльності компанії. Рекомендації, зроблені на основі цього аналізу, можуть бути використані для покращення ефективності, надійності та конкурентоспроможності постачальної системи підприємства.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ПОСТАЧАННЯМ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ КОМПАНІЇ ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

3.1. Напрями управління постачанням матеріальних ресурсів компанії ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

Рівномірний та ритмічний випуск готової продукції, її якість та, як наслідок, рівень прибутку та рентабельності підприємства багато в чому залежать від організації постачання виробництва матеріальними ресурсами у необхідному асортименті, кількості та належної якості.

На практиці варто відмітити наступні основні етапи визначення потреби в матеріальних ресурсах підприємства, при цьому при розгляді процесу управління закупівлями передбачається наступний порядок діяльності:

- визначення потреби та параметрів замовлення;
- пошук, оцінка та вибір постачальника, погодження умов та укладання договору;
- здійснення покупок, взаємодія покупця із постачальниками залежно та умовами договору.

В першу чергу почнемо з визначення потреби ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб», варто визначити обсяг запасів матеріальних цінностей та об'єм випуску найбільш рентабельної продукції з метою одержання максимального прибутку підприємством (табл. 3.1).

Відповідно до даних таблиці відображаються дані наявного ресурсу на підприємстві для виготовлення продукції та визначаються об'єми необхідної кількості сировини для ефективної та безперервної роботи ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб», при цьому передбачається визначення об'ємів сировини на складі, що мінімізує наявність залежавших товарів.

Таблиця 3.1

Об'єм наявні та необхідні матеріальні ресурси
ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб»

	Види труб, що виготовляються						
	Труби гофровані	Труби для водопостачання	Труби для газопостачання	Труби обсадні для свердловин			
обсяг випуску труб, т	254 17	182 44	150 87	1057 6			
цільова функція	150 ,7	105 ,2	98,7	116, 5	65 000 000,0	ах	
					обмеження		
вид ресурсу					Необхідний ресурс (т)		Наявний ресурс (т)
гранульований поліпропілен	500 00,0	420 00,0	450 00,0	4300 0,0	180 000,0		250 000,0
полівініл-хлорид	430 00,0	410 00,0	430 00,0	4300 0,0	170 000,0		200 000,0
електроенергія	150 0,0	100 0,0	130 0,0	1200 ,0	50 000,0		50 000,0
паливо	300 00,0	250 00,0	289 00,0	2700 0,0	110 900,0		175 000,0
природний газ	280 0,0	230 0,0	250 0,0	2400 ,0	10 000,0		10 000,0
вода	150 0,0	100 0,0	130 0,0	1200 ,0	5 000,0		5 000,0

Джерело: розроблено автором на основі [10]

За результатами, поданими у табл. 3.1. можемо зробити висновок, що для отримання прибутку в розмірі 65 000 000,00 тис. грн. на досліджуваному підприємстві ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» необхідно випустити труби гофровані – 25417 т, труби для водопостачання – 18244 т, труби для газопостачання – 15087 т, труби обсадні для свердловин – 10576 т. При цьому на складі зберігатимуться значні залишки наступних видів матеріальних цінностей: паливо, гранульованого поліпропілену та полівінілхлориду, що будуть ще додатково доставлятися до виробничих потужностей за виробничою необхідністю, при цьому в майбутньому робота відділу матеріально-технічного забезпечення має бути побудована таким чином, щоб на складі залишалось найменше кількості необхідних виробничих запасів, що рідко використовуються в основній діяльності.

Робота з постачання матеріальних ресурсів для ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» виконується шляхом налаштована ефективної діяльності та функціонування відділу матеріально-технічного забезпечення заводу, що здійснює діяльність відповідно до організаційної структури підприємства (рис. 3.1).

Рис. 3.1 – Організаційна структура відділу матеріально-технічного забезпечення ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб»

Джерело: розроблено автором на основі [10]

Таким чином відповідно до організаційної структури досліджуване підприємство ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» відповідно до посадових інструкцій відділу МТЗ здійснюють закупівлю та доставку необхідних виробничих ресурсів відповідно до затверджених планів та перспектив діяльності поданих заступником начальником заводу.

Серед основних постачальників матеріальних ресурсів для виробничої діяльності для ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» варто виділити наступні підприємства:

- Угорщина – BorsodChem Zrt; Polymer Bussiness TVK Plc (торгова марка – Tipplen);
- Польща – ANWIL SA;
- Чехія – SPOLANA a. s.; Unipetrol;
- Німеччина – Vinnolit GmbH & Co. KG;
- Румунія – Olthim S.A.; Rompetrol;
- Словаччина – Slovnaft Petrochemicals, s.r.o. (бренд компанії – Tatren);
- Сербія – Hipol;
- Україна, м. Лисичанськ – підприємство Ліпол (що здійснювало виробництво та поставку гомополімеру до повномасштабного вторгнення).

Забезпечення наявних ресурсів на складах для ефективної роботи ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" є важливим аспектом його діяльності. Це означає, що компанія має забезпечити наявність необхідних матеріальних запасів, щоб забезпечити безперебійну виробничу діяльність заводу.

Координацію та контроль обсягів закупівлі ресурсів здійснюють начальник відділу матеріально-технічного забезпечення та заступник начальника ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб". Вони відповідають за планування та організацію процесу закупівель, контроль за наявністю ресурсів на складах та вчасне поповнення запасів для підтримки виробничих потреб компанії.

ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" співпрацює з партнерами з постачання матеріальних запасів, зокрема компаніями з Європи та України.

Співробітництво з партнерами забезпечує компанії доступ до якісних ресурсів і можливість використовувати сучасні технології та інновації. Крім того, співпраця з партнерами може сприяти розвитку нових джерел постачання та підвищенню конкурентоспроможності компанії.

Особливості партнерських зв'язків ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" з компаніями з Європи та України можуть включати встановлення довгострокових контрактів, спільне планування постачань, обмін технічною інформацією та забезпечення відповідності вимогам якості та стандартам. Ці партнерські зв'язки є важливим елементом ефективного управління постачанням ТОВ "Бориспільський завод полімерних труб" і сприяють забезпеченню потреб компанії в необхідних матеріальних ресурсах для продукції високоякісної продукції та задоволення потреб клієнтів.

Отже, відповідно до особливостей діяльності ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» передбачається забезпечення наявних ресурсів підприємства на складах для ефективної роботи заводу, при цьому об'єми закупівлі ресурсів координуються та контролюються начальником відділу матеріально-технічного забезпечення та заступником начальника ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб». Серед партнерів з постачання матеріальних запасів ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» варто виділити в основному компанії з Європи та України.

3.2. Впровадження бізнес-процесів управління постачанням матеріальних ресурсів компанії ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

Управління запасами пов'язане з проблемою досягнення оптимального балансу між двома конкуруючими факторами: мінімізацією капітальних вкладень у запаси та максимальним рівнем надійності обслуговування споживачів продукцією цього підприємства. До запасів, крім предметів та продуктів праці, належать запаси виробничих приміщень, основних та

оборотних засобів, незавершеного будівництва, кваліфікованого персоналу тощо.

На практиці варто відмітити, що оптимальний розмір замовлення підприємства визначається тими витратами, куди впливає чи кількість наявних запасів, чи кількість розміщених замовлень. Чим більше одиниць замовлено за один раз, тим менше замовлень потрібно зробити на рік, а значить, знизити логістичні витрати на доставку матеріальних ресурсів до виробничих складів. Однак за умов скорочення виробництва та попереднього обсягу закупівель матеріальних запасів відбувається збільшення витрат на зберігання запасів. Завдання полягає в тому, щоб знизити витрати на зберігання великих запасів, порівняно з вартістю розміщення великої кількості замовлень. Оптимальним розміром замовлення буде така кількість, що замовляється, при якій загальні витрати на замовлення і зберігання запасів будуть мінімальними.

Таким чином управління запасами підприємства має бути спрямоване на визначення їх оптимального обсягу та зниження витрат, пов'язаних із їх утриманням.

Таким чином на сьогоднішній день визначено, що на ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» використовується базова модель EOQ (Economic order quantity), за якою визначається розмір замовлення, що забезпечує мінімальне значення загальних витрат і дозволяє мінімізувати витрати на зберігання запасів допомагає визначити ефективну площу складів. Передбачається, що усі одиниці замовлення надходять на завод одночасно.

Зі збільшенням середнього розміру однієї партії товару зменшуються операційні витрати на оформлення замовлення та збільшуються операційні витрати на утримання запасів на складі компанії (і навпаки). Модель EOQ дозволяє оптимізувати пропорції між цими двома групами операційних витрат так, щоб їхня загальна сума була мінімальною.

Ця модель використовується більшістю підприємств як основа для прийняття рішень щодо управління запасами. Недоліком цієї моделі є досить жорстка система вхідних передумов, зокрема, припущення про незмінність

попиту, незалежність оптових цін від обсягу партії товару, що закуповується, та інше.

На практиці передбачається змінний рівень попиту на полімерні труби відповідно до сезону, тому варто розглянути іншу модель оптимізації матеріальних ресурсів ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб». Таким чином, якщо розглядати динаміку зміни попиту на деякі види матеріальних ресурсів та рівень залучення їх у виробничий процес, то можна простежити, що в більшості випадків вона є непостійною. Для деяких труб та іншої готової продукції попит має сезонний характер, для деяких може супроводжуватися рідкими хаотичними стрибками. Внаслідок цього планування постачання за кожним видом матеріальних цінностей повинне відрізнятися індивідуальним підходом.

Отже, для порівняння варто взяти певний товар, наприклад труби для водопостачання та здійснити аналіз сезонності попиту на ці труби, а далі рівня необхідності матеріальних ресурсах для їх виробництва на основі фактичних даних підприємства за період 2021-2022 років діяльності і на основі цього аналізу спрогнозувати об'єм попиту на 2023 рік (рис. 3.2).

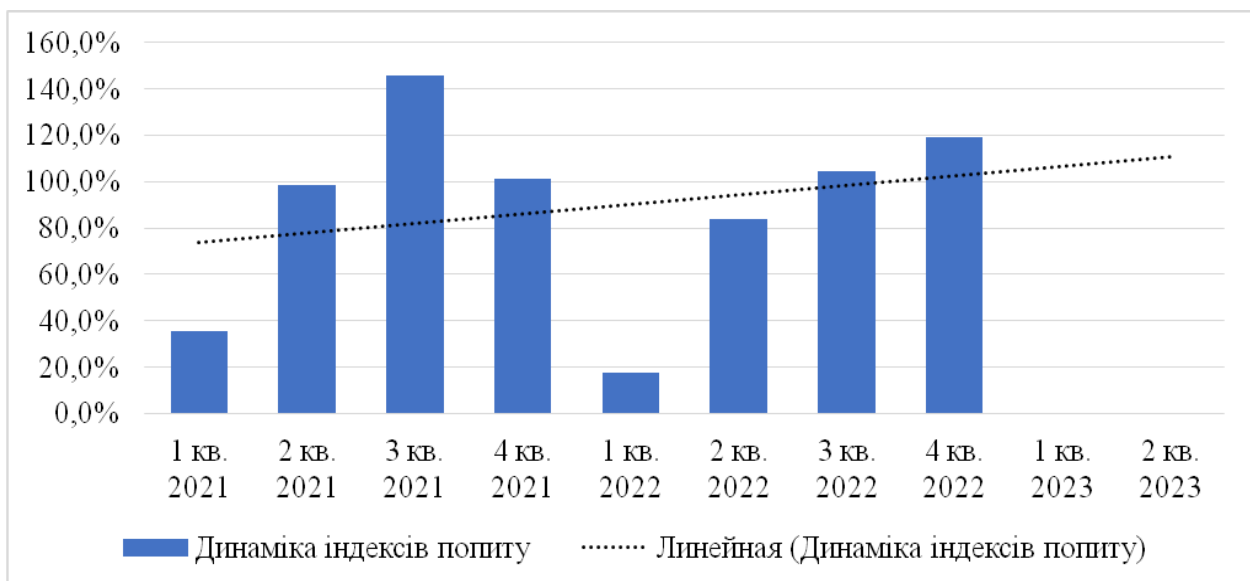

Рис. 3.2 – Динаміка індексів попиту на труби для водопостачання ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за період 2021-2022 років та перспектив на 2023 рік

Джерело: розроблено автором на основі [10]

Таким чином за результатами досліджуваної динаміки та побудованої лінії тренду варто відмітити досить позитивну динаміку до зростання попиту на труби для водопостачання ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» на майбутній 1 та 2 квартали 2023 років, а дане дослідження надає можливість максимально ефективно замовляти та доставляти матеріальні ресурси для здійснення основних виробничих процесів на заводі.

За графіком лінії тренду на перше півріччя 2023 року прогнозується зростання рівня попиту на досліджувані труби, проте розглядаючи дані реалізації за такий же період 2021-2022 років варто відмітити різке скорочення попиту в 1 кварталі, а отже в цей період передбачається скорочення закупівель матеріальних ресурсів на підприємстві для оптимізації витрат на зберігання даних запасів на складах.

На практиці для ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» пропонується впровадити модель управління запасами з використанням розподілів ABC.

Метод ABC використовується для оптимального управління запасами, який дозволяє значно спростити контроль, орієнтуючись на відносно надійну кількість дефіцитних або дуже дорогих товарів. Група «А» зазвичай включає 10-15% дефіцитних чи надто дорогих запасів. До групи «Б» - 20-25% запасів, які займають таку ж частку у загальній вартості акцій. Інші (60-70%) запасів відносяться до групи «С».

При побудові даної моделі по вертикалі відкладається частка асортименту товарів заводу у загальній частці запасів, розрахована наростаючою сумою і виражена у відсотках, а по горизонталі відображаються позиції запасів, що побудовані в порядку спадання частки у загальному рівні запасів (рис. 3.3).

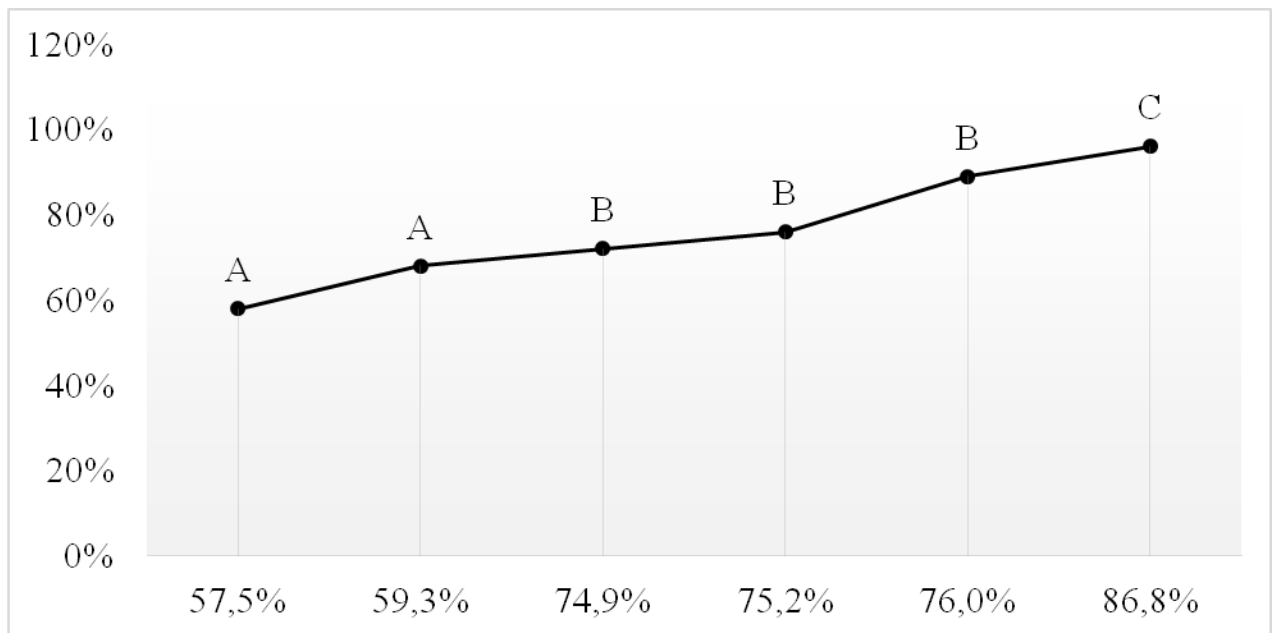

Рис. 3.3 – Крива ABC-аналізу матеріальних ресурсів ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб»

Джерело: розроблено автором на основі [16]

У цій моделі використовується система керування запасами з фіксованим розміром замовлення. Основним фактором системи є економічно обґрунтований розмір замовлення, який не змінюється за жодних умов. Для найкращої роботи системи необхідно визначити оптимальний розмір замовлення з урахуванням всіх чинників, що впливають його вартість. Встановлення оптимального розміру замовлення дозволяє мінімізувати витрати на зберігання та дозамовлення на складі, тобто допомагає збалансувати відповідні витрати та визначити ефективну площу складів. Витрати, пов'язані з постачанням замовлених матеріалів, зазвичай складаються з: вартості транспортування замовлення; вартість контролю за виконанням замовлення; вартість бланків документів; вартість доставки та розвантаження замовлення; Витрати зміст закупівельних одиниць.

Після визначення оптимального розміру замовлення можна розрахувати систему управління запасами, яку доцільно використовувати, якщо вартість запасів та їх зберігання висока; можливий значний рівень втрат за відсутності резервів; обсяг замовлення впливає його вартість (надання знижки зі

збільшенням обсягу замовлення). Використання цієї системи є ефективним для акцій груп «А» і «В», тобто запасів, що потребують найбільшої уваги.

Перевага системи управління запасами із фіксованим інтервалом часу між замовленнями полягає в тому, що ви можете замовляти різні обсяги партій. Його слід застосовувати, якщо: вартість матеріально-технічних запасів та витрати на їх зберігання невеликі; рівень втрат за відсутності запасів незначний; цей тип інвентарю одна із багатьох, придбаних в конкретного постачальника. Застосування даної системи є ефективним для запасів, які відносяться до групи «С», тобто мають незначну вартість і не суттєво впливають на діяльність підприємства.

Таким чином далі варто здійснити економічне обґрунтування використання моделі ABC для ефективного залучення необхідного об'єму матеріальних ресурсів.

3.3. Економічне обґрунтування впровадженням заходів з удосконалення управління постачанням матеріальних ресурсів компанії ТОВ "БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ПОЛІМЕРНИХ ТРУБ"

З метою оптимізації матеріальних ресурсів (і, відповідно, загального отриманого прибутку) проведемо статистичний ABC-аналіз наявних запасів матеріальних цінностей досліджуваного підприємства ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за період діяльності в 2021 році та його угруповання за рівнем впливу на загальну вартість ресурсів, результати якої наведено в таблиці 3.2.

Оскільки розрахунки трудомісткі, програмна реалізація ABC-аналізу здійснюється з використанням електронної таблиці MS Excel.

Таблиця 3.2

Статистичний ABC-аналіз використання матеріальних ресурсів
ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за 2021 р.

Назва ресурсу	Витрати на закупівлю на рік, тис. грн.	Питома вага в загальних витратах, %	Кумулянта	Група ABC
гранульований поліпропілен	2 505,7	42,3%	58%	A
полівінілхлорид	2 408,1	40,7%	68%	A
електроенергія	302,4	5,1%	72%	B
паливо	284,7	4,8%	76%	B
природний газ	234,9	4,0%	89%	B
вода	187,4	3,2%	96%	C
Всього:	5 923,2	100,0%		

Джерело: розроблено автором на основі [16]

Оскільки ABC-аналіз показує вартість кожної групи матеріальних цінностей і звертає увагу до основні ресурси підприємства, до матеріальних цінностей класу А ставляться нечисленні, але найважливіші матеріали, куди витрачається значної частини коштів (понад 40%) необхідно витратити на закупівлю основних матеріальних сировинних ресурсів.

Матеріали класу В є другорядними і вимагають менше уваги, ніж ресурси класу А. Близько 5-6% грошей пов'язано з придбанням ресурсів класу В. Матеріали групи С складають значну частку номенклатури використовуваних матеріалів, але вони недорогі і становлять найменшу частину вкладень у запаси - близько 3,2%.

Результати ABC-аналізу показують (табл. 3.1), що значної частини грошових витрат підприємства пов'язані з придбанням лише двох основних видів

ресурсів, саме гранульованого поліпропілену та полівінілхлориду, а й інших сировинних ресурсів, що відіграють значну роль в діяльності підприємства.

На закупівлю ресурсів групи В, а саме електроенергії, палива, природного газу, було витрачено шестеро менше фінансових ресурсів ніж на матеріальні ресурси групи А, а на ресурси групи С було витрачено майже вп'ятеро менше коштів, ніж попередньої групи В, або в 26 раз менше ніж витрати групи А.

Результати остаточного АВС-аналізу представлені у таблиці. 3.3.

Таблиця 3.3

Підсумкові результати проведеного АВС-аналізу для
ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за 2021 р.

Клас ресурсу	Кількість найменувань аналізованих ресурсів	Питома вага в загальній кількості найменувань, %	Витрати на придбання, тис. грн.	Питома вага в загальних витратах на придбання, %
А	2	83,0%	4 913,8	81,60
В	3	13,9%	822,0	12,40
С	1	3,2%	187,4	6,00
Разом	6	100,0%	5 923,2	100,00

Джерело: розроблено автором на основі [16]

Оскільки майже 82 % витрат становлять 16 % усіх ресурсів, то щодо цієї групи слід здійснювати найретельніший контроль. Контроль та регулювання кількості запасів здійснюється різними способами залежно від класу матеріалу.

Отже, в роботі для зазначених двох видів матеріальних цінностей, а саме: гранульованого поліпропілену та полівінілхлориду, розміри замовлень та моменти їх видачі мають бути ретельно визначені. Зазначені матеріальні цінності на заводі повинні бути під постійним контролем.

Відповідно для матеріальних цінностей класу В визначаються економічні розміри та момент оформлення повторного замовлення. Здійснюється звичайний контроль та збирання інформації про запаси, що дозволяє своєчасно виявляти основні зміни у використанні матеріальних запасів.

Хід виконання постачальником зобов'язань щодо постачання матеріалів класу А та В контролюється шляхом створення системи безперервного складського обліку. За ресурсами класу С проводити поглиблений аналіз недоцільно, оскільки ці запаси займають незначну частку структурі матеріальних активів досліджуваного підприємства. Розмір повторного замовлення встановлюється договорами, що укладаються, з таким розрахунком, щоб поставка здійснювалася протягом 1-2 років. Поповнення запасів відбивається на відповідних рахунках обліку матеріальних цінностей, а також здійснюється додатково постійний контроль над рівнем зазначених матеріальних ресурсів на складі.

Таким чином, проведений аналіз дозволяє сформулювати наступні проектні пропозиції щодо вдосконалення управління асортиментом матеріальних ресурсів ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за основними групами АВС ресурсів:

1. Знизити обсяг товарних запасів на складі ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» за рахунок детального управління номенклатурою товарів в групі на основі статистики продаж за 2021-2022 рр.

2. Скоротити рівень виробництва товарів, що мінімально користуються попитом, натомість збільшити рівень виробництва більш конкурентоздатної продукції на ринку, що максимізує прибуток ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб».

3. Залучення від замовників 50% переоплати, що забезпечить для підприємства додаткові ресурси для закупівлі матеріальних ресурсів і забезпечить ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» рівень надійності в тому, що замовник забере 100% замовлений товар, що мінімізує залежання товарів на ринку та додаткових витрат на зберігання готової продукції.

Таким чином надані пропозиції суттєво знизять витрати на збереження залишків товарів на складі ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб», знизять обсяг кредиторської заборгованості та необхідного короткострокового банківського кредитування, що за результатами діяльності підвищить показники

ліквідності балансу та показники фінансової стійкості по покриттю матеріальних ресурсів підприємства.

Висновки до розділу 3

Під час написання 2 розділу кваліфікаційної роботи познайомилися та розглянули економіко-правові засади функціонування ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб». Визначено, що ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» на сьогоднішній день – це вітчизняний виробник полімерних труб для будівництва водопровідних, газопровідних, дренажних мереж та обсадних труб для влаштування водозабірних колодязів.

Виробничі потужності компанії та наявність кваліфікованого колективу дозволяють забезпечити виконання будь-якого замовлення в короткий термін, з належною якістю, і тим самим завоювати довіру інвесторів та будівельних компаній.

На підприємстві ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» існує лінійна організаційна структура, що є системою управління і передбачає, що підлеглий має лише одного керівника й у кожному підрозділі виконується весь комплекс робіт, щодо особливостей його управлінням.

Загалом досліджуваний фінансовий стан підприємства є задовільним, масштаби капіталізації підприємства з кожним роком збільшуються, при цьому рентабельність діяльності ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» з кожним роком зростає, а досліджуване підприємство отримує прибуток від основної діяльності. Ті показники фінансової стійкості для компаній, що не відповідають нормативним значенням, мають позитивну динаміку та в майбутньому мають покращити ситуації, але над показниками ділової активності та рентабельності менеджменту ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» варто працювати для зростання їх та досягнення позитивної динаміки в довгостроковій перспективі.

З метою оптимізації матеріальних ресурсів (і, відповідно, загального

отриманого прибутку) проведемо статистичний ABC-аналіз наявних запасів матеріальних цінностей досліджуваного підприємства ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» та визначено матеріальні ресурси, що займають найвищу частку в загальній сукупності запасів підприємства для виготовлення полімерних труб. За результатами досліджуваної динаміки та побудованої лінії тренду варто відмітити досить позитивну динаміку до зростання попиту на труби ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» на майбутній 1 та 2 квартали 2023 років, що надає можливість в наступні періоди діяльності максимально ефективно замовляти та доставляти матеріальні ресурси для здійснення основних виробничих процесів на заводі.

ВИСНОВКИ

Під час написання кваліфікаційної роботи познайомилися та розглянули проблеми та тенденції управління забезпеченням матеріальними ресурсами в сучасних організаціях. У роботі обговорюється важливість ефективного управління постачанням для успіху організації та розглядаються особливості процесу, включаючи роль закупівель, управління запасами та логістики.

Кваліфікаційна робота також аналізує сучасні тенденції в управлінні постачанням, включаючи все більше використання технологій, впровадження стійких практик і появу нових моделей ланцюгів поставок. У документі також обговорюються проблеми управління глобальними ланцюгами поставок, такі як культурні відмінності та збої в ланцюгах поставок.

Управління постачанням матеріальних ресурсів компанії є ключовим фактором для досягнення успіху та підвищення конкурентоспроможності організації. Ефективне управління постачанням забезпечує стабільну роботу підприємства, знижує витрати на виробництво і покращує якість його продукції.

У цій кваліфікаційній роботі було проведено аналіз теоретичних аспектів управління постачанням матеріальних ресурсів та сучасного стану управління постачанням у обраній компанії. Було виявлено, що ефективність управління постачанням значно впливає на результативність діяльності підприємства.

Загалом, диплом забезпечує поглиблений аналіз складності управління постачанням матеріальних ресурсів і підкреслює важливість прийняття сучасних тенденцій і практик для підвищення ефективності та стійкості організацій.

Кваліфікаційна робота розглядає економіко-правові засади функціонування ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб». Визначено,

що ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» на сьогоднішній день – це вітчизняний виробник полімерних труб для будівництва водопровідних, газопровідних, дренажних мереж та обсадних труб для влаштування водозабірних колодязів.

Виробничі потужності компанії та наявність кваліфікованого колективу дозволяють забезпечити виконання будь-якого замовлення в короткий термін, з належною якістю, і тим самим завоювати довіру інвесторів та будівельних компаній.

Загалом досліджуваний фінансовий стан підприємства є задовільним, масштаби капіталізації підприємства з кожним роком збільшуються, при цьому рентабельність діяльності ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» з кожним роком зростає, а досліджуване підприємство отримує прибуток від основної діяльності. Ті показники фінансової стійкості для компаній, що не відповідають нормативним значенням, мають позитивну динаміку та в майбутньому мають покращити ситуації, але над показниками ділової активності та рентабельності менеджменту ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» варто працювати для зростання їх та досягнення позитивної динаміки в довгостроковій перспективі.

На основі отриманих результатів були розроблені практичні рекомендації щодо підвищення ефективності управління постачанням матеріальних ресурсів компанії. Пропозиції включають в себе впровадження нових стратегій, вдосконалення процесів планування і контролю, покращення співпраці з постачальниками та використання інформаційних технологій. Ці рекомендації мають на меті оптимізацію постачального ланцюга, забезпечення своєчасного постачання необхідних ресурсів та зниження витрат.

Таким чином, варто відмітити, що написання кваліфікаційної роботи навчає самостійності, ініціативності, набуття організаторських та дослідницьких навичок на прикладі конкретного підприємства, а також допомагає закріпити набуті теоретичні знання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко, А. В. (2010). Управління логістичними процесами в постачанні сільськогосподарських підприємств. Економічний аналіз, 3(1), 25-32.
2. Бойко, А., Зінчук, Т. (2019). Управління матеріально-технічним постачанням підприємства: теоретичні та практичні аспекти. Вісник Національного університету «Львівська політехніка», 1(903), 34-39.
3. Васильєв, О. М. (2017). Оптимізація системи постачання матеріальних ресурсів на підприємстві. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну, 6(94), 7-12.
4. Григорук І., Білорус О. (2019). Стале управління ланцюгом поставок як інструмент розвитку бізнесу. Економічний вісник НТУУ КПІ, 45, 104-109.
5. Зислий В. Логістика: теорія та практика: навч. посібн. / В. Зислий, О. Біловодська, О. Олефіренко. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 360 с.
6. Іваненко Т.Я. Логістика. Конспект лекцій. Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету, протокол № 9 від 26.04.2018 р.
7. Клименко Т., Пономаренко М. (2012). Логістичний менеджмент: теорія і практика. КНТЕУ.
8. Ковальчук (2018). Особливості управління постачанням матеріальних ресурсів. Бізнес Інформ, 10.
9. Коваленко В. (2012). Матеріально-технічне забезпечення промислових підприємств. Дніпропетровський університет економіки і права.
10. Коваленко О. (2012). Управління ланцюгом поставок як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства. Економічний аналіз, 10(2), 144-149.
11. Коваленко О., Харламова С., Зінько Р. (2012). Інтегроване управління ланцюгом поставок: сучасні тенденції та перспективи. Науковий вісник Національного гірничого університету, (2), 92-97.
12. Кондратенко Ю. (2018). Використання аналітики даних в управлінні

закупівлями. Економіка і менеджмент, 1(15), 28-32.

13. Крикавський, Є. А. (2014). Оптимізація постачання матеріальних ресурсів на підприємстві. Економічний аналіз, 13(3), 95-101.

14. Кулинич, Ю. В. (2018). Логістичний підхід до управління постачанням матеріальних ресурсів на підприємстві. Маркетинг і менеджмент інновацій, 2, 68-75.

15. Лобур, М. В. (2013). Методика формування системи управління запасами матеріальних ресурсів на підприємстві. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій, 1(1), 153-157.

16. Мельничук, М. О. (2016). Управління запасами матеріальних ресурсів підприємства. Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 3(70), 138-145.

17. Мельничук, М. О., & Григорчук, І. Л. (2014). Логістичний підхід до управління запасами матеріальних ресурсів підприємства. Маркетинг і менеджмент інновацій, 3, 147-157.

18. Офіційний сайт ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб» – Електронний ресурс. – [Режим доступу] – <https://plastmass.com.ua/index.php/ua/>

19. Овчаренко Ю., Овчаренко А. (2016). Централізоване та децентралізоване управління закупівлями в сучасному бізнес-середовищі. Економіка і менеджмент, 2, 38-44.

20. Овчаренко Т., Овчаренко Ю. (2016). Централізована та децентралізована моделі управління матеріально матеріально-технічним постачанням: порівняльний аналіз. Науковий вісник Полісся, 1(9), 99-104.

21. Павленко, І. В. (2015). Оптимізація постачання матеріальних ресурсів на підприємстві. Економічний аналіз, 18(2), 133-138.

22. Поривай, В. О., & Грекова, І. А. (2017). Організація постачання матеріальних ресурсів на підприємстві. Економічний аналіз, 23(2), 181-186.

23. Савенков, А. А. (2016). Логістичне управління постачанням матеріальних ресурсів на підприємстві. Економічний аналіз, 20(4), 87-94.

24. Семенов, І. В. (2011). Методика управління постачанням

матеріальних ресурсів на підприємстві. Маркетинг і менеджмент інновацій, 1, 127-133

25. Сергієнко, О. О. (2012). Управління логістичними процесами в постачанні матеріальних ресурсів підприємства. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. Економічні науки, 126, 253-258.

26. Столяренко, Л. І. (2014). Методика управління запасами матеріальних ресурсів підприємства. Маркетинг і менеджмент інновацій, 4, 252-261.

27. Тридід О.М. Логістика. Навчальний посібник, 2008. 566с с.

28. Тюріна Н.М. Логістика. Навч. посіб.: «Центручбової літератури», 2015. 392 с.

29. Олійник Я.Б., Смирнов І.Г. Міжнародна логістика: Київ, 2016. 236с.

30. Струтинська Г. та Мисловська С. (2012). Логістичний менеджмент: теорія і практика. КНЕУ.

31. Ткаченко, О. (2014). Управління логістикою в контексті інформаційно-комунікаційних технологій. Науковий вісник Полісся, 4(8), 165-171.

32. Ткаченко І. (2014). Роль технології в управлінні матеріально-технічним постачанням. Науковий вісник Національного гірничого університету, (2), 131-136.

33. Третьякова, О. (2017). Управління взаємовідносинами з постачальниками в системі управління логістикою. Науковий вісник Полісся, 2(14), 64-69.

34. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 392 с.

35. Євдокимов Ю. (2013). Інформаційні технології в логістичному менеджменті. Логістика та управління ланцюгами поставок, 2(12), 47-53.

36. Харсун Л.Г. Логістичне обслуговування товаропотоків між Україною та країнами ЄС. Економіка України. 2016. №4. С.112-121.

37. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: підручник / Ф.І. Хміль. – К.: Академвидав, 2015. – 608 с
38. Шапран, І. І. (2014). Логістичне управління постачанням матеріальних ресурсів на підприємстві. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. Економічні науки, 137, 265-270.
39. Шевченко І.В. Світовий досвід ефективного здійснення логістичних процесів на підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 16. С. 520–524
40. Ярема, О. В. (2017). Інформаційні технології у системі управління постачанням матеріальних ресурсів підприємства. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики, 3(9), 107-112.
41. Яремчук, В. В. (2014). Організація та управління запасами матеріальних ресурсів підприємства. Вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, 16(3), 10-16.
42. Яценко, А. М., & Бодяньська, А. С. (2015). Оптимізація управління запасами матеріальних ресурсів підприємства. Маркетинг і менеджмент інновацій, 1, 264-272.
43. Яценко, І. І. (2016). Логістичне управління постачанням матеріальних ресурсів на підприємстві. Економічний аналіз, 22(5), 152-159.
44. Dwiliński L., Zarys logistyki przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006
45. Kolodka, Ya.V.(2014), "Features and optimization of logistics enterprises of the agricultural sector", *Innovatsiina ekonomika*, vol.2 (51), pp. 131-136.

ДОДАТКИ

ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

На 31 грудня 2021 року

Форма №1

Актив	од	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I.Необоротні активи			
Нематеріальні активи	000	12 543	3 2 720
первісна вартість	001	44 846	7 3 004
накопичена амортизація	002	32 303	4 0 284
Незавершені капітальні інвестиції	005	1 869 460	3 692 156
Основні засоби	010	12 304 648	1 5 231 712
первісна вартість	011	17 210 534	2 1 335 058
знос	012	4 905 886	6 103 346
Інвестиційна нерухомість	015	0	0
Довгострокові біологічні активи	020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	030	0	0
інші фінансові інвестиції	035	1 755 267	3 129 633
Довгострокова дебіторська заборгованість	040	0	0
Відстрочені податкові активи	045	68 629	2 3 116
Інші необоротні активи	090	0	0
Усього за розділом I	095	16 010 547	2 2 109 337
II. Оборотні активи			
Запаси	100	13 885 925	1 5 389 033
Поточні біологічні активи	110	0	0

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	125	1 467 824	2 182 479
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	130	0	0
з бюджетом	135	0	1
у тому числі з податку на прибуток	136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	155	4 381 455	3 859 491
Поточні фінансові інвестиції	160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	165	921 054	6 42 802
Витрати майбутніх періодів	170	7 322	5 399
Інші оборотні активи	190	217 473	3 36 837
Усього за розділом II	195	20 881 053	2 2 416 054
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	200	21	0
Баланс	300	36 891 621	44 525 391

Продовження додатку А

Пасив	од	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	400	158 610	158 610
Капітал у дооцінках	405	0	0
Додатковий капітал	410	0	0
Резервний капітал	415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	420	14 542 267	17 688 086
Неоплачений капітал	425	0	0
Вилучений капітал	430	0	0

Усього за розділом I	495	14 700 877	17 846 696
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	500	0	0
Довгострокові кредити банків	510	2 008 688	4 142 910
Інші довгострокові зобов'язання	515	256 738	312 170
Довгострокові забезпечення	520	0	0
Цільове фінансування	525	0	0
Усього за розділом II	595	2 265 426	4 455 080
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	610	776 000	767 497
товари, роботи, послуги	615	14 514 081	16 290 054
розрахунками з бюджетом	620	273 257	326 833
у тому числі з податку на прибуток	621	215 457	244 727
розрахунками зі страхування	625	24 716	17 379
розрахунками з оплати праці	630	160 208	137 988
Поточні забезпечення	660	509 245	539 038
Доходи майбутніх періодів	665	0	0
Інші поточні зобов'язання	690	3 667 811	4 144 753
Усього за розділом III	695	19 925 318	22 223 615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	700	0	0
Баланс	900	36 891 621	44 525 391

ТОВ «Бориспільський завод полімерних труб»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма №1

Актив	од	На початок року, тис.грн.	Н а кінець року, тис.грн.
I.Необоротні активи			
Нематеріальні активи	000	4 870	1 2 543
первісна вартість	001	32 540	4 4 846
накопичена амортизація	002	27 670	3 2 303
Незавершені капітальні інвестиції	005	1 500 430	1 869 460
Основні засоби	010	8 568 122	1 2 304 648
первісна вартість	011	11 500 250	1 7 210 534
знос	012	2 932 128	4 905 886
Інвестиційна нерухомість	015	0	0
Довгострокові біологічні активи	020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	030	0	0
Інші фінансові інвестиції	035	1 7 50 200	1 755 267
Довгострокова дебіторська заборгованість	040	0	0
Відстрочені податкові активи	045	0	6 8 629
Інші необоротні активи	090	0	0
Усього за розділом I	095	11 823 622	1 6 010 547
II. Оборотні активи			
Запаси	100	13 250 000	1 3 885 925
Поточні біологічні активи	110	0	0

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	125	77 0 000	1 467 824
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	130		0
з бюджетом	135		0
у тому числі з податку на прибуток	136		0
Інша поточна дебіторська заборгованість	155	3 320 100	4 381 455
Поточні фінансові інвестиції	160		0
Гроші та їх еквіваленти	165	69 0 000	9 21 054
Витрати майбутніх періодів	170	2 800	7 322
Інші оборотні активи	190	27 0 000	2 17 473
Усього за розділом II	195	18 302 900	2 0 881 053
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	200	0	2 1
Баланс	300	30 126 522	36 891 621

Продовження додатку Б

Пасив	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	400	158 610	158 610
Капітал у дооцінках	405	0	0
Додатковий капітал	410	0	0
Резервний капітал	415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	420	12 300 000	14 542 267
Неоплачений капітал	425		0
Вилучений капітал	430		0
Усього за розділом I	495	12458 610	14 700 877
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			

Відстрочені податкові зобов'язання	500	1	0	0
Довгострокові кредити банків	510	1	910 000	2 008 688
Інші довгострокові зобов'язання	515	1	0	256 738
Довгострокові забезпечення	520	1	0	0
Цільове фінансування	525	1	0	0
Усього за розділом II	595	1	910 000	2 265 426
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	600	1	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	610	1	776 000	776 000
товари, роботи, послуги	615	1	13 454 053	14 514 081
розрахунками з бюджетом	620	1	180 545	273 257
у тому числі з податку на прибуток	621	1	130 000	215 457
розрахунками зі страхування	625	1	62528	24 716
розрахунками з оплати праці	630	1	140 000	160 208
Поточні забезпечення	660	1	250 620	509 245
Доходи майбутніх періодів	665	1	0	0
Інші поточні зобов'язання	690	1	1891166	3 667 811
Усього за розділом III	695	1	16 754 912	19 925 318
IV.Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	700	1		0
Баланс	900	1	30 126 522	36 891 621

Звіт про фінансові результати

(Звіт про сукупний дохід)

за 2021 рік

Форма 2

І.ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	од	За звітний період, тис.грн.	За аналогічний період попереднього року, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	000	50 382 425	43 979 194
Чисті зароблені страхові премії	010	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	050	35 593 670	30 814 751
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	070	0	0
Валовий			
прибуток	090	14 788 755	13 164 443
збиток	095	0	0
Інші операційні доходи	120	737 243	530 835
Адміністративні витрати	130	872 759	751 814
Витрати на збут	150	8 648 047	7 985 945
Інші операційні витрати	180	920 408	254 271
Фінансовий результат від операційної діяльності			
прибуток	190	5 084 784	4 703 248
збиток	195	0	0
Дохід від участі в капіталі	200	0	0
Інші фінансові доходи	220	211 555	3 851
Інші доходи	240	554 085	354 733
Фінансові витрати	250	295 646	250 094
Втрати від участі в капіталі	255	0	24 516
Інші витрати	270	1 438 592	363 438
Фінансовий результат до оподаткування			

прибуток	290	4 116 186	4 423 784
збиток	295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	300	-944 982	-821 675
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	305	0	0
Чистий фінансовий результат			
прибуток	350	3 171 204	3 602 109
збиток	355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	405	0	0
Накопичені курсові різниці	410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	415	0	0
Інший сукупний дохід	445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншими сукупним доходом	455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, 2460)	465	3 171 204	3 602 109

Продовження додатку В

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	500	1 254 935	887 499
Витрати на оплату праці	505	5 208 532	4 711 766
Відрахування на соціальні заходи	510	1 056 667	952 162
Амортизація	515	1 667 998	1 096 995
Інші операційні витрати	520	3 465 135	2 581 842

Разом	550	2	12 653 267	10 230 264
-------	-----	---	---------------	------------

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	600	2	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	605	2	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	610	2	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	615	2	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	650	2	0	0

Додаток Г

Звіт про фінансові результати

(Звіт про сукупний дохід)

за 2020 рік

Форма 2

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	од	К	За звітний період, тис.грн.	За аналогічний період
--------	----	---	--------------------------------	-----------------------

			попереднього року, тис.грн.	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	000	2	43 979 194	41 400 220
Чисті зароблені страхові премії	010	2	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	050	2	30 814 751	30 400 580
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	070	2	0	0
Валовий				
прибуток	090	2	13 164 443	10 999 640
збиток	095	2	0	
Інші операційні доходи	120	2	530 835	260 235
Адміністративні витрати	130	2	751 814	540 040
Витрати на збут	150	2	7 985 945	6 623 200
Інші операційні витрати	180	2	254 271	396373
Фінансовий результат від операційної діяльності				
прибуток	190	2	4 703 248	3 700 262
збиток	195	2	0	0
Дохід від участі в капіталі	200	2	0	0
Інші фінансові доходи	220	2	3 851	180 000
Інші доходи	240	2	354 733	52 000
Фінансові витрати	250	2	250 094	91 550
Втрати від участі в капіталі	255	2	24 516	0
Інші витрати	270	2	363 438	210 000
Фінансовий результат до оподаткування				
прибуток	290	2	4 423 784	3630712
збиток	295	2	0	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	300	2	-821 675	-670 000
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	305	2	0	
Чистий фінансовий результат				
прибуток	350	2	3 602 109	2 960 712
збиток	355	2	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2 400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2 405	0	0
Накопичені курсові різниці	2 410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2 415	0	0
Інший сукупний дохід	2 445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2 450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншими сукупним доходом	2 455	0	0

Продовження додатку Г

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2 500	887 499	750 000
Витрати на оплату праці	2 505	4 711 766	3 950 230
Відрахування на соціальні заходи	2 510	952 162	805 124
Амортизація	2 515	1 096 995	602 365
Інші операційні витрати	2 520	2 581 842	1 806 236
Разом	2 550	10 230 264	7 913 955

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2 600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2 605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2 610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2 615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2 650	0	0

